

Maria Wilkin

Jak tworzyć sylabus e-kursu?

Sylabus jest rodzajem informatora o programie nauki określonego przedmiotu, kursu, czy szkolenia¹, niezależnie od tego, czy nauka ta odbywa się w sposób tradycyjny, w sali wykładowej, w formie mieszanej (częściowo stacjonarne, częściowo przez Internet), czy całkowicie online. Każdy **sylabus powinien zawierać** informacje o temacie kursu czy szkolenia, celach, terminach, wymaganiach, lekturach, zasadach oceniania i pracach zaliczeniowych oraz **wszelkie informacje niezbędne dla uczącego się**, aby mógł on dążyć do osiągnięcia oczekiwanych wyników i uzyskania potwierdzenia ich poziomu. Informacje te **nabierają szczególnego znaczenia w przypadku zajęć odbywających się za pośrednictwem Internetu** ze względu na odmienne warunki przebiegu procesu dydaktycznego, który – przypomnijmy – przebiega w specyficznym środowisku Internetu, a więc głównie asynchronicznie, bez bezpośredniego kontaktu z uczącym się zdalnie i z pisemną (w przeważającej mierze), indywidualną formą tego kontaktu oraz opiera się na samodzielnym, aktywnym udziale osób uczących się. Wszystko to ma określone, daleko idące, konsekwencje dla przygotowania dobrego **sylabusa online, który powinien być swoistym kontraktem między nauczycielem a uczącymi się zdalnie**, stanowiącym podstawę ich współpracy, a także **rodzajem mapy** opisującej, co i gdzie można znaleźć w wirtualnej klasie.² Trzeba więc w nim dokładnie opisać, czego oczekujemy od pracujących na odległość i na co mogą liczyć z naszej strony, jakie przygotowaliśmy dla nich materiały dydaktyczne i gdzie je mogą znaleźć, w jaki sposób i do kogo mogą zwracać się z problemami merytorycznymi, technicznymi i organizacyjnymi. Jeśli tego nie zrobimy, uczący mogą poczuć się zdezorientowani, zagubieni, a nawet rozczarowani, czy zniechęceni do nauki. Musimy się też liczyć z napływem pytań niezwiązanych z przedmiotem nauki.

Przy opracowaniu sylabusa e-kursu trzeba wejść w rolę uczących się zdalnie, spojrzeć z ich perspektywy, **zaplanować ich aktywności i dokładnie opisać, na czym będą one polegały oraz w jakim rytmie i przedziale czasowym będą się odbywały**. Z tym, nauczyciele rozpoczynający pracę na odległość mają trudności.

Nauczyciele, którzy po raz pierwszy prowadzą zajęcia przez Internet, bardzo często popełniają **błąd podawania w sylabusach do zajęć online zbyt skąpej, niewystarczającej**

¹ <http://sjp.pwn.pl/lista.php?co=sylabus> (6.05.2011)

² Susan Ko, Steve Rossen *Teaching Online. A Practical Guide*, NY 2004.

lub nieprecyzyjnej informacji. Są i tacy, którzy nie zmieniają nic w stosunku do sylabusu kursu prowadzonego w tradycyjnej, stacjonarnej formie, poza dodaniem zdania: *ten kurs jest prowadzony w całości online*. Wtedy np. stała pozycja *ćwiczenia* raz w tygodniu umieszczona w harmonogramie jest wieloznaczna i może być różnie interpretowana przez pracujących zdalnie uczniów. Niektórzy, mogą - nie bez powodu - założyć, że pozycja ta odnosi się do rozmowy w czasie rzeczywistym, np. na czacie, a inni, mogą się zastanawiać, czy takie sformułowanie oznacza, że całą swoją asynchroniczną komunikację mają umieszczać tylko raz w tygodniu, właśnie w dniu podanym w sylabusie. Opisany przykład, to oczywiście skrajny przypadek, ale dzięki niemu łatwiej unaocznic konsekwencje naszych zaniedbań w przygotowaniu wyczerpującej i jednoznacznej informacji wstępnej dla tych, którzy mają pracować samodzielnie.

Autorzy przywoływanej już pracy *Teaching online* radzą³:

Jakiegokolwiek uczestnictwa nie wymagalibyśmy od uczestników kursu online, musimy to zdefiniować i precyzyjnie objaśnić w sylabusie.

Nawet w kursach mieszanych – realizowanych w sposób tradycyjny, ale zawierających elementy online – **jasne, jednoznacznie sformułowane wskazówki**, odnoszące się do aktywności studentów, **są bardzo istotne**. W przypadku tego typu zajęć ważne jest np. wyjaśnienie, w jaki sposób różne typy zajęć współgrają ze sobą i jak dokładnie ma wyglądać ich organizacja.

Nie ma jedynie słusznej formy zapisu i prezentacji tych niezbędnych, z punktu widzenia uczącego się, informacji. Najważniejsze, żeby **umieszczone w sylabusie e-kursu jasno określały warunki uczestnictwa oraz zasady oceniania i były łatwo dostępne**.

Sylabus online można zapisać:

- w punktach,
- w formie opisowej,
- w formie pytań i odpowiedzi;

a prezentować w przestrzeni wirtualnej:

- w jednym pliku pod nazwą *sylabus*, z podziałem na poszczególne elementy opisu,

---

³ *ibidem*

-
- w kilku plikach jednoznacznie nazwanych, np. merytoryczna zawartość kursu, organizacja i zasady uczestnictwa, zasady oceniania i warunki zaliczenia, harmonogram zajęć.